

P.C. BOUTENS
ZOMERWOLKEN

ZOMERWOLKEN

P. C. BOUTENS
ZOMER:
WOLKEN

VOOR DE EERSTE MAAL UITGEGEVEN IN 1922
TE AMSTERDAM BIJ P. N. VANKAMPEN & ZOON

OPDRACHT

O Liefde-in-Schoonheid, die mij hebt verwond,
Nog eer ik tot bewustzijn was ontwaakt
Van 't vluchtig leven onder deze zon,
Met het blind bloeden van uw eeuwige
Verlangen dat geen tijdelijk stelpen duldt,
Maar duurzame genezing zoekt van u— :
Tot welk een wedjacht hebt gij mij gespoord
Op al uw spieglende verlokkingen
Die steigerden en deinsden voor mij uit
In 't hart van elken nieuwen dag en nacht!
Ik leek uw jager, en ik was uw wild,
Een aangeschoten duizelbijster dier
Dat rent te ontkomen aan de greep der wond,
En eindlijk neêrstort bloede- en ademleêg
En sluit in voorslaap van den dood zijn oogen
Ergens in onbekenden donkren schuilhoek
Weg van zijn makkers en het luid revier,
En sterft er onbewust en droomeloos
Onder de kille deken van den dauw—

Zoo sliep ik in, en zoo ontwaakte ik hier
Aan de' overkant van 't leven, in uw hof,
En vond er toevlucht in uw hooge huis,
In de gemeenschap van al levenden
En dooden die uit werelds avontuur
Ontkwamen naar de ontroering van uw rust . . .

En gij, o eenig zuiverst Hart, mijn lief,
Die mij verloren ging in 't zwart rumoer,
Ik vond u op mij wachten, blank verrast
En onverwonderd, als een bruid die leidt,
Bij zwijgende afspraak, na der jaren uitstel,
Den minnaar binnen in haar eigen thuis.
Wat donkre manen sleet ik hier met u
In veilig-ongescheiden kluiznaarschap,
Mij zonnende in den lichtstraal uwer oogen,
En nooit dan in hun weêrglans zag mijn droom—
O regenboog van liefdes zegepraal! —
Den zwarten brand van haat, waarin de weerld
Versmookte . . . En toch, wat anders zagen wij?
Die als in één vereindloosd schemeruur

Uit welks doove asch nooit maan of ster ontbloede,
Wegscholen aan elkaër en keken uit,
Op wacht gebannen bij de bres van 't venster,
Naar 't daavrend botsen van de sulferbuien
Die stortten aldoor haar plasregens uit
Van vuur en bloed boven 't onzichtbaar dal...
O weet gij nog hoe wanhoop onafwendbaar
Als 't leven zelf om onze kelen klemde,
En hoe in ons opsprongen onze harten
Zich te vereenen in verstaanbaarheid,
Te langden naar het aangevoelde woord
Dat, als een zaad van goddelijke stilte
Gevallen in de vore van dat oproer,
Het overbloede met zijn blank gezag,
Het overstemde als 't roepen van den leeuwrik
Tot lustrerende aandacht voor Gods nieuwen
[morgen...?
En eenig over bleef ons zelfverwijt,
De nasmaak onzer medeplichtge schuld,
De zekerheid dat als twee zuivre zielen
Den naam van liefde in eenvoud hier beleden,
Al om die twee de storm in zijn verschrikking

Ware ondervangen . . . In den diepen hof,
Aan de afgeschutte zijde van het huis,
Waar 't licht en zoel is onder eeuwger zon,
Verbloeden onderwijl de volle rozen
Van onzen korten zomer zonder ons.

Nog kruit en weêrlicht alzijds aan de kim
Het afgedreven onweêr. Door de wolken
Zilvert de zon en schikt de schaduwen
Tot luchten mantel harer heerlijkheid.
Nu eindlijk, lief, treed met mij in den tuin.
Nog is het zomer. Strengel in uw haar
Eén purperroode roos, en laat ons gaan.
Wij weten wel voorgoed den weg hierheen.
Maar sterker trekt voorhands het heimwee ons
Naar onze eerste armoê en het stroef geluk
Van ball'ngen onder ballingen te zijn,
De zorg om kost en onderdak, en soms
Bij de allerneedrigsten het hoog onthaal
Van een die alles schenkt wat hij bezit.

ZOMERWOLKEN

NACHTWIND

Eenzaam en naakt
Vaart de wind door den nacht
Op roep en jacht
Naar de ziel die waakt

Luisterverstard
Voor de stem die doorbreekt
De stilten en spreekt
Met den bons van haar hart :

Zuster, wanneer
Uit den duisteren duur
Van uw wreed avontuur
Komt gij me weêr

Tot het zerp geluk
Van ons kuischen bond
En de trouw die gij schondt
Voor een vreemden nuk ?

O wij getweën,
Ons verdwaasde paar
Dat niet wist vanwaar
En niet vroeg waarheen;

Dat van sterren al
De banen sneed,
En door de' afgrond gleed
Op der zonnen straal;

Dat de oneindigheid
Als te nauw doorstreek,
En duizelloos keek
Uit de vlucht van den tijd,

En nacht en dag
Als een wisslend sein
Over hemels plein
Weêrlichten zag,

En moêgespeeld
En uitgestoeid,
Zalig doorgloeid
Van koelste weeld,

Boven de kolk
Van het kleurendiep
Op de peluw sliep
Van de avondwolk—

Zuster, wanneer
Uit den duisteren duur
Van uw wreed avontuur
Komt gij me weêr?

Nog van uw lach
Ligt de zee ontroerd
Als de morgen haar vloert
Voor den komenden dag;

En uw ooglamp straalt
Als ster in 't gazon
Tusschen maan en zon
Als de schemering daalt;

En uw sluier is 't
Dien ik ginds ontdek
Als een zilvren vlek
In den sterrenmist;

En verflard aan 't gewelf
Zweemt hier en daar
De geur van uw haar—
Maar waar zijt gij zelf?

Zuster, wanneer
Uit den duisteren duur
Van uw wreed avontuur
Komt gij mij weêr?

MEI-MORGEN

Al om te vinden troost
So ben ic hier tot u gecomen:
Staet op, lief, wilt ontfaen
Den mey met sinen blomen.

Hart dat aldoor moet volharden
Om in bloeien te verbloeden
(Buiten kleurt door lichte gaarden
't Korte wonder van den Mei
Zijn blosvluchtige vermoeden
Van een eeuwger lentetij):

Zie, uw lief komt uitgetogen.
Boven witte bloesemhagen
Stralen oogen in uw oogen
Hun weerspiegelen verwijt:
„Waartoe afgezonderd dragen
Dezen last van zaligheid?

„Wat nieuw wonder bleeft gij beiden,
Sinds met de eerste zonnewende
Wij op liefdes paden scheidden,
 Toen ten nedergang van 't jaar
Wij elkander onderkenden
 En onszelven aan elkaër?

„Waarin heb ik u bedrogen?
Slechts de neevlen die gij weefde
Voor den afgrond mijner oogen,
 Zijn verteerd als avondrood.
Maar ons kussen overleefde
 't Leven in mijn donkren schoot.

„Die als wij elkander weten,
Wier kus de eeuwen overspande,
Voelen zich weêrzijs bezeten,
 Door al nieuwer driften rouw,
In de bitterzoete schande
 Eener onverzoenbre trouw.

„Ik, als 't leven in de voren,
Aldoor aan mijzelve ontstorven,
Aldoor weêr vernieuwd herboren
Tot volschoone tijdljkheid—
Gij, in wreede wake ontzworven
Aan den droom die kent geen tijd.

„Duizende' oogen die ik kuste,
Lijdljk dwaallichtende harten,
Daalden jaarlijks als gebluschte
Sterren in de ondiepe sneeuw—
Slechts van die als gij mij tartten,
Weet mijn heugenis zich weêuw.

„Onder al de blijde kindren
Die zich uit mijn borsten voedden,
Telt mijn hart als zijn bemindre
't Duister eigenzinnig oir
Van zijn felste hartstocht-woeden
Dat u won en u verloor.

„Uit de zaalge sterrenachten
Waar mijn maagdelijkheid zich paarde
Aan uw heimwees donker smachten,
Stamt het vreemd gemengde broed
Dat bevolken gaat deze aarde
Met zijn schoonheids nieuwen vloed.”

STERREN

Voor J. Th. Toorop.

Waar bleef de lamp der maan, die uit den waas-
[verblonden
Avond de laatste vaag van somber zonbloed zoog,
En drijvend op den dauw tot bleeke glorie rondde,
En met haar dunnen dag de doffe wereld betoog?...

Wij treden buiten 't huis. Onder de zomerboomen
Staat de volwassen vloed van zwart-geronnen nacht:
Het donker neemt ons in als afgrond zonder droomen
Den slaap-verdoolden geest die droom uit droom
[verwacht...

Daar schuift voor nieuw visioen het roerloos loover
[open
Waar onze holle weg verzwenkt naar 't ruime veld:
Van lichtval sluierijl staan wanden overdropen,
Wier hemelsche verschiet naar duistre kimmen helt.

Nafonkelingen van eelsteenen regenbogen
Verweenen voor 't gelaat der weggedeinsde nacht,
En breken aan oneindigheids onzichtbre togen,
En vloeien af door nieuwer bogen vlotte pracht . . .

Heeft hemels medelij ons smachten opgenomen
Naar 't stralende juweel van haar kristallen hart?
Is eindelijk haar traag verbazen neêrgekomen
Om deel te nemen in de weelden onzer smart?

Geheven door den doop van helle duizelingen,
Weiflen onze oogen voor den uiterstverren zoom
Waar naar Gods klaar geheim de stille sferen zingen
Aan de overzij van ongemeten aetherstroom.

Rond spiegeleffen wrong van melkwegs binnenzeeën
 Wier scheemrend bodemzand in hellen baaiert smelt,
 Uit al de voren van de zongeploegde steeën
 Dringt gouden brand van bloei in daverstil geweld...

Tuinen vergrondeloosd naar labyrinthen gangen—
 Een aangelaaide orkaan in harmonie gezwicht—
 Een vuren hagelslag in 't storten ondervangen—
 Een vlammen ondergang in talmend evenwicht—

O blinde moeder, Aard, wat hebt gij ons voldragen
 Tot de gevoeligheid van dezen zienden nood
 Die niet berusten kan binnen uw blauwe dagen,
 Die niet meer droomen wil in uw donkren schoot?

Als bleeke kinderen achter gesloten ramen
 Houdt ge ons een kleinen tijd met levens speelgoed
 [zoet,
 Enraadt de wanhoop niet, waarmede onze oogen vâmen
 De lokkende eindloosheid die om uw woning
 [vloedt— :

O moeder van ons hart, dat wil wel zijn uw eigen
En trouw en blijgerust in zijn gebondenheid,
Maar altoos weêr vervalt tot dit eenzelvig zwijgen
Dat om vermoed geluk 't geluk van nu beschreit.

IN VERHOOR

„Ziet mijne blanke leedge handen,
Doorzoekt de plooien van mijn kleet:
Alleen lijfs naakte wonde wanden
Beschutten al mijn zalig leed,
En 't licht waarvan mijn oogen branden,
Welt uit bezit dat gij niet weet.

„De dag talmde avondbleek in straten
Waar ik, een stille vreemde, ging.
De duistre honger der gelaten
Drong aan in altijd breeder kring.
Licht als een koning door zijn staten
Zoo schreed ik door hun schemering.

„Als dorstig zomerland op regen
Uit wolkeloozen hemel wacht,
Zoo zonder teug van avondzegen
Sloot boven ons de vroege nacht :
De rosse lampen in de stegen
Kwijnden als bloemen lang versmacht.

„Tot geen van allen die hier wonen,
Zijn mijne voeten ingekeerd :
Uw vrouwen en uw veile zonen
Zagen zich niet door mij begeerd :
Hun lonken en hun luide honen
Hebben mijn aanschijn niet gedeerd.

„Als geur van balsem in mijn haren
Dauwde de regen van hun smaad ;
De vlammen hunner blikken waren
Een stralenkrans om mijn gelaat ;
In deemoeds argeloos gebaren
Droeg ik het purper van hun haat.

„Zij rieden in mijn gouden oogen
Rust van geluk als geen bezat ;
Of ik hun armoë had bedrogen,
Eischten zij deel in mijnen schat.
De wanhoop van hun onvermogen
Zwoelde als een onweêr op de stad.

„Zooals met de' avond wel de winden
Ademloos vallen op de zee,
En hare laatste siddring blinden
In angst van spiegelstrakken vreê,
En 't vrije pad der schepen binden
Op roereloos verstilde steê—,

„Zoo tusschen ons in hoorloos hijgen
Des levens moede tij bezonk :
Wij zagen stom elkander stijgen
In naaktheid wie al schijn ontslonk.
De stilte van hun donker dreigen
Balde naar worp van laaie vonk . . .

„Een adem voer mijn heete wangen
Met huiverende kussen aan;
Tochten van ongepeild verlangen
Braken zich in den afgrond baan ;
In fluisterende bruiloftszangen
Hoorde ik de hooge stilten gaan . . .

„Zij sloegen mij met wreede handen.
Uit rase wonden sprong mijn bloed
Gelijk uit eeuw-gesloten wanden
Het verontzienlijkt leven vloedt
En aller zielen dorre landen
Met heimelijken zegen voedt.

„Ik voelde voor mij uit geheven
Mijn handen of een ander bood
Al wat aan diepst en zaligst leven
Mijn blijde jonge bloed besloot,
Naar gouden kans het kwijt te geven
In den vereeuwigenden dood . . .

„Een doffe slaap met droomenleêge
Nevelen scheidde ons van elkaër:
Ik dreef, een loome purpren regen,
Aan dood en levens evenaar . . .
Daar hield een teedre dwang mij tegen—:
Ik waakte op hunner armen baar.

„Als zonneschijn de wolkeschaûwen
Afwisselt op den diepen vloed,
Zoo zag ik in hun oogen blauwen
Wellen van liefdes morgengloed—
Ik kocht tot eeuwige getrouwen
De spillers van mijn roode bloed.

„Niet langer dwaalden wij verloren:
Een andre aanwezigheid verbond
Tot een oneindig saambehooren
Ons in haar heemlendiepen grond:
Alom, uit al de donkre voren,
Straalden de sterren de einders blond.

„Een vreemde kracht heeft mij bewogen,
Mijn machteloosheid opgericht.
De bloei van hun verheerlijkte oogen
Drong om mij als een brand van licht,
Tot schaamtes tranen mij onttoegen
Aan hun verblindend aangezicht . . .

„In lieflijkheid verging het leven,
Geluk dat zalig zich beschreit
Daar het geen duur zich ziet gegeven
Binnen de grenzen van den tijd,
En door verrukkingen geheven
Vervlucht in eigen eeuwigheid . . .

„Uw knechten op hun avondronde
Sleepten mij binnen hunne wacht;
Mijn handen hebben zij gebonden
Als men een dief grijpt in den nacht;
De teedre pijnen mijner wonden
Krenkte hun ijdele overmacht.

„Zoo sta ik hier voor u gevangen,
Zoo doet met mij wat u behaagt.
Hoe kan uw oordeel mij belangen,
Wien dood en leven werd vervaagd
Tot éenen mist van blind verlangen
Naar rust die ademloos voldraagt

„Dit wondre leed dat, onverkozen,
Dit droeve heil dat, nooit vermoed,
Onschatbaar maakt het waardelooze
En zonder smaak het zoetste zoet—
Dat de' éenen bloei van eeuwge rozen
Met zalig-dor herdenken boet . . .

„Dwars door de kolk van uw fantomen,
Van valen trots en bleeken nijd
Ga ik van zonnestille droomen
Het korte rechte pad dat leidt
Naar waar al wegen samenkomen
Ter eendere vergetelheid.”

REI VAN VROUWEN IN JOZEFS HOF

Geschreven voor muziek.

Het joelende geruchten
Verstomt; door 't late licht
Der waterklare luchten
Bleekt hemels naakt gezicht—:
Aan schemerschaamle bogen
Verstart tot zalig wee
De dag die voor mijn oogen
Als onbetrouwde droom vergelee . . .

Nog was de zon niet onder :
Het kloppen van mijn hart
Verbeidde 't lichte wonder
Uit ademlooze smart—

Toen zijne jongren kwamen
En naar mij neêr van 't hout
Zijn witte lichaam namen,
Verreten roos met bloed bedauwd...

Ik voelde 't veege leven
Op mijner lippen rand
In bang vervluchten beven
Aan sidderijlen band
Terwijl mijn handen raakten
Zijn leden doodverstard,
Mijn vingeren genaakten
De stille koude van zijn hart. — —

Hun sterke handen breidden
Zij onder heup en voet.
De schare schoof ter zijde
Voor de' armelijken stoet.

Met de andren volgde ik mede—
Ik hief mijn oogen op
Binnen den groenen vrede
Van Jozefs schaduwstillen hof.

Hij heeft mijn zwakke schromen
Verkloekt tot daden sterk,
Zijn dienares genomen
Tot zijn verkoren werk :
Der naaglen rouwe wonden
Wieschen en zalfden wij;
Wij betten en verbonden
De scheur in zijn doorstoken zij.

Daar werd mijn hart beslopen
Door ongekend geneucht,
En rozen geurden open
Van overluchtsche vreugd . . .

Hoe zal ik rein bewaren
 Handen gebenedijd
Die in beroering waren
 Met Gods vermoorde lieflijkheid?— —

Niet één die sprak of weende.
 In 't lichtelooze gras
De groote doode leende
 Alsof weêr met ons was
De zaligende weelde
 Van zijn aanwezigheid
Die alle lijden heelde
 Eer zich het hart had uitgezeid . . .

Als nevelen genaken
 Den overglans der maan,
Zoo voelde ik mij ontwaken
 Uit huiverzoeten waan

(Als was hij nooit mijn eigen,
Als had ik nooit hem lief),
Toen uit haar roerloos zwijgen
Zijn bleeke moeder zich verhief.

Zij bleef als een die luistert
Alsof heur kind haar riep,
Haar oog stond blindverduisterd
Naar waar hij lag en sliep—
O machteloos erbarmen
Dat eindelijk uitweg vindt . . . :
Wij droegen in haar armen
Den last van 't onbereikbaar kind.— —

Hoe in der ziele zeernis
Die nergens laafnis vond,
Sloeg hij de milde deernis
Van deze nieuwe wond ! :

Het bliksemhel vermoeden
Van feller leed dan 't mijn
Raakt met zijn vuren roede
Der tranen levende fontein:

Heur wateren bevløeien
Mijns harten dorstig dal,
En andre krachten groeien
Uit zwakheid en verval . . .
Ik zal mijn Heer nog zwachten
Met doeken geurgedrenkt
Dat hij mag overnachten
In rust door plooi noch kreuk gekrenkt . . .

De groote sterren stralen
Boven den avondamp,
Maar verder dan heur dwalen
Licht mijner wake lamp:

Leed dat geen troost kan deren,
Haar vlam met olie voedt
Tot straks de stem mijns Heeren
Zijn dienstmaagd en zijn bruid begroet.

PAASCH-AVOND

De schaduw overdauwt het gras
En koelt het heete stof . . .
Het graf is ledig als het was,
En eenzaam rijst de hof . . .

Wij hebben Hem den langen dag
Gezocht en staêg gemist.
Wij spraken menig die Hem zag,
En niemand die Hem wist . . .

Mijn ziel is ziek naar rust, maar rekt
Haar wake en kommernis
In vrees dat zij haar voeten strekt
En voelt hoe moê zij is . . .

Hart dat Hij zeker vinden zal,
Wat doolt gij her en der? . . .
De schemering verdekt het dal,
En Emmaüs is ver.

PIETÀ

Hun deernis las den langen honger in mijn oogen :
Zij hebben aan mijn schouder uw blinde hoofdgebogen;
Uw machteloze leden beurden ze op mijn schoot—
O kind, als nieuwgeboren zoo hulpeloos en bloot.

Een diepere verscheuring heeft u van mij gescheiden
Dan toen gij versch-ontbonden naar moeders borsten
[schreide :
Toen stilden alle pijnen naar uwer lippen kelk
In lenigende tochten van kostelijke melk.

Nu mogen wreeder wonden niet één scheut laafnis
[geven
Aan de verholten wortlen van 't weggewende leven :
De donkre warme droppen die bloeden in mijn borst,
Dragen niet tot de kilte van dezen bleeken dorst.

Waar is het zalig beven waar mijn verdwaasde handen
Mijn stralend kind meê wonden in de armelijke ban-
[den?—

Nu ligt u schat van lijnwaad en speciën bereid,
Maar andren gaan u zwachten in late heerlijkheid . . .

In schemerhof van deemoed, lanen van nooit verbroken
Zwijgen hield zich mijn liefde zoo lang voor u ver-
[stoken,

Dat nu haar knieën knikken onder uw baar gewicht,
Haar oogen traanloos duizlen voor uw nabij gezicht . . .

Uw broeders waren anders, die na u zijn gekomen :
Zij werden mij gegeven, zij werden mij genomen.
Met glanzende oogen lieten zij mijn onbegrepen smart,
En als zij keerden, kwamen zij weenen aan mijn hart.

U heb ik niet gekregen, u heb ik nooit verloren :
Mijn leven werd u winnen van dat gij waart geboren,
Gij even vreemd en eigen van ver als van nabij—
Ik was veeleer een kind van u dan gij van mij.

Een onuitspreeklijk saamzijn, een nooit voltrokken
[scheiden
Vervloeden tot één weemoed, één scheemring van ver-
[blijden ;
Het zacht aanwezig-voelen van een ongezien gelaat,
Een levenlang verbeiden of de lente komen gaat . . .

Nu houden u mijn handen, zoo bleek en zoo geschon-
[den, —
Maar eindelijk en voor altijd heb ik mijn kind gevonden:
Als had ik u tot hertoe voldragen in mijn schoot,
Zoo eigen zijn uw wonden, zoo deel ik uwen dood.

De afgronden onzer stilten, de zoetste onuitgesproken
Beloften staan in weelden van blanken bloei ontloken ;
De matelooze droomen van mijn eenzaam hart
Verdwijnen in de glorie van deze witte smart.

Door welke donkre dalen, door welke diepe stroomen
Hebt gij mijn kleine liefde naar uw hoog hart genomen
In eenheid met uw liefde die eind heeft noch begin:
Haar groote windstille avond neemt de wijde wereld in.

Der aarde stroomen fluistren in haar verborgen gronden,
De sterren in de heemlen houden haar hoofd omwon-
[den,
En ergens in de plooiën nabij heur levend hart
Vertroost een bleeke doode zijn moeders rijke smart.

KERST-KIND

Onzichtbaar toog zijn ster mijn gang:
Der horizonnen glanzen vert
Was door de laaie stad versperd;
Geen stilte droeg zijn englenzang
Waar Christus mij geboren werd.

Nog vóór de trage winterzon
Achter bewaasde hemelruit
Haar web van goudig zilver spon,
Gonsde de lucht van klokken luid,
Die zongen dat zijn feest begon. . .

O niet voor mij die weet te goed
Hoe nooit zijn lijden is volbracht,
Hoe staêg het water en het bloed
Zijgt uit zijn zijde en hand en voet
Weg in den leêgen dag en nacht—

O niet voor mij die uurlijks beid
Zijn stillen voetstap door de straat,
Den witten glimp van zijn gelaat
Langs 't venster mijner eenzaamheid,
De deur die luidloos opengaat.

Ik zocht hem daar, ik trof hem niet.
Wel rijker kwam ik dan ik ging :
Mij werd alsof ik hem verliet,
Als vond mijn thuisgekeerd verdriet
Zijn sporen in de schemering.

Want nog komt maar tot elk alleen
De glorie van zijn bleek geduld,
Zoolang zijn droom niet is vervuld,
Zoolang der kinderen gewezen
Gelijk een mist zijn oogen hult. . .

O droom dat éen voor allen lijdt,
Uw onvervulde mogelijkheid
Bedroeft den korten dag der ziel
Op wie uw helle schaduw viel,
Met hoop die enkel hoop verbeidt. . .

Hoe werd de dag een ander feest—
O liefelijk als ongedacht!— :
Die staêg mijn eenzaamheid geneest,
Uw oogen hielden bij mij wacht,
Uw aanschijn drenkte hart en geest.

Het was uw onverklaarde wil
Dat heel den schemerbleeken dag
Onder de spiegling van uw lach
Mijn ziel zou rusten glimlach-stil
In leed dat niet meer lijden mag.

Want alle hoop wordt zekerheid
En geen verlangen is te groot
Waar liefdes dubbele eenzaamheid
Om twee herkend-gelijken breidt
Haar tent van leven en van dood:

O alvergoedende overvloed
Van harten arm en meest verscheurd:
Beloften, door geen hoop vermoed,
Houden de stille lucht doorgeurd,
En liefde zelf lijkt deelbaar goed . . .

En in den avond toen gij gingt—
Nog duizelde mijn oog, verblind
Van uwen weêrschijn, en uw stem
Ging om mij als geluwde wind—,
Toen, zonder zoeken, vond ik hem.

Ik stond in menschenvolle zaal,
Het weêrzijs-open glasportaal
Tusschen de banen van den trein,
Waar onder gillend sein aan sein
Stampte de dreun van 't schokkend staal.

Diep in hun schaduwvollen hoek
School op een bank een armlijk paar—
Steunde zij hem, steunde hij haar?—
Weg uit het daglang feestbezoek,
Zochten zij weifelend elkaêr.

En stralend-wakker op haar schoot,
En boven-menschelijk alleen,
Met oogen peilloos stil en groot,
Als op zijn duistren troon verscheen
Een teeder aanschijn levendrood.

Der eeuwen deernis leek gewelfd
Tot zoet en effen voorhoofd-blank,
Al onze droefenis verzelfd
Met éenen lichten oogesprank
Van majesteit zoo broos en rank.

Ik zag in levens donkren nood,
Zoo bloeiend gaaf als weerloos bloot,
De teêrheid die niet kan bestaan,
De lieflijkheid die moet vergaan,
De schoonheid die de wereld doodt . . .

Ik zag — ik weet alleen, ik zie
Steeds in mijn arm zijn licht gelaat
Als door den ijlen sneeuwval die
Stil voor ons uit den vloer der straat
Belegde met zijn bleek brokaat.

AAN ELISABETH,
OP DEZEN TIJD KONINGIN VAN BELGIË

Geen koning en geen koningin
Van die nu zijn, kwam ooit hier in
Tot deze wijk waar 't éendaagsch menschekind
Der Schoonheid eeuwgen glimlach wint,
Dan gij alleen—

Binnen de hartekolk
Der rustgedrenkte glansgeblinde wolk,
Kruispunt waarheen van alle windezijden
Uit levens schemerlanden leiden
De lichte paden en de donkre gangen
Van ongerept en bloesemblij verlangen,
Verdwaasd geluk, deemoedverzaligd leed,
En gouden wanhoop die geen uitweg weet
Dan naar haar eenige verheerlijking,
Verscheen uw aanschijn.

Zacht ontroeren ving

De beidende aandacht van de bleekgewasschen
Stilten die hingen over de terrassen,
De breedgetrede steilgeglooide kommen
Die stralendwit ten wijdren hemel klommen.
De adem van 't licht brak siddrend aan haar wand
In kleurenbeken (over rand aan rand
Gleden de weeke vloeibre regenbogen)
En hield met ijlste sluiering betogen
Den glimlach uitgeschud van elken schijn,
Waarin gij naderdet. Zoo huiverrein
Rijst wel de maan in vroegen zomeruchtend,
Twee koele gloriën in elkaër vervluchtend.
Rondom de rankheid uwer schoudren sloot
Zich tot een mantel 't levend morgenrood;
En als een enkel gloedgedempt juweel
Twijnde de morgenster haar straalgestreel
Door blondverluchte schaduw uwer haren.
Maar in uw oogen die als spiegels waren
Van meren, die door heimelijke beken
Trekken den glans van alle hemelstreken,
Luisterde' in opgelegden wederschijn

Vlammen van oogen die geen stervenspijn
Gewarend naar uw broze hoogheid lachten
Jonge verrukking die den dood niet achtte.
En onder uwe voeten ging gerucht
Als avondzee, een veelstemmige zucht
Aanzwellende naar de onuitspreeklijkheid
Van dit geluk zoo onbedacht bereid
Dien duizend kinderen die uit al namen
Den uwen prevelden als levens amen . . .

Zóo zag ik u, zóo nam de wolk u heen,
Verstilde weemoed die nooit meer alleen
De zuivren laat, die eenmaal zijn getreden
Door dezen doop, de enkelen wier verleden
Gods licht geheim benaderd heeft
En overleefd.

AVE TERRA:
PRAEMORTUI TE SALUTANT

Quia nondum viximus

Dezelfde schuwe klage rijst met de' avondwind
In breeder vlucht en dringender te hooren,
Een stom verdriet dat mijn verwante stilte vindt
En dan in snikken breekt tot ijle koren,
Nu door den witten dag de blos van de' avond licht
En de ure droever kleurt en schooner dan te voren,
Alsof doods starre wanhoop op een jong gezicht
Zich tot een laatste lieflijkheid bezint,
Een blanken schroom, een aarzlend evenwicht,
Onzeker of het meer bemint

De zoete onrust die ging verloren,
 De vreemde rust die nu begint—
 Dezelfde schuwe klage rijst met de' avondwind . . .

Hoe lang al zweeg het hemelwilde zingen
 Van aardes vleuglen op de oneindigheid,
 De stem die 't stug gedruisch der dagedingen
 Met levens teërste suizelingen
 In éenen zuivren echo reit,
 Den leeuwrikszang van dezen wereldmorgen,
 Die de aard ontstegen weër naar de aarde daalt,
 En onze korte vreugd en kleinen zorgen
 Van haren eeuwgen zin verhaalt—

Onder de zoldering der lage luchten
 Dreunde enkel dit verwoed kraakeel
 Van donderluiden dood die smoort in jonge keel
 Blij levens zang tot kreunend zuchten,
 Wijl als marktpochers in de ronde

54 AVE TERRA: PRAEMORTUI TE SALUTANT

Getroonde dwazen die om de overerfde kroon
Zich rinkelende bellen bonden,
Gods stilte tarten met hun klinkendleêgen hoon—

Nu door den ringmuur dier vertroebelde geruchten
Sijpelt het water van een rein geluid,
Een schuchter tasten naar een eeuwgen toon :
Dit fluisterschaamle
Zuivere staamlen,
Dit hijgen van de ziel naar haar verloren bruid :

„Aan de schemerkoele zoomen,
Drempelen tusschen dood en leven,
Waar in stadig gaan en komen
Zielen naken en ontzweven
In de helle kolk van 't leven,
Naar het schaduwduistre doomen
Der onpeilbare aetherstroomen,
Wijlt ons onverhoopt bezinnen
Of het in één blik mocht winnen,
Of het in één snik kon geven
Heel den zoeten ruil der zinnen,
Heel den schat van harts beminnen,
Al den lust die is ontbleven
Aan het lief te vroeg begeven . . .

„Om hunnen prillen dag bedrogen,
En nog niet rijp of welkom tot den nacht,

Houden ons lichtgelouterde oogen
In wondren weemoeds schemerklare aandacht
Aan levens avondgrens betogen
Dees tijdelooze wacht.

„In een loom verzweven
Zijn wij wel ontstegen
Aan de tastbre wanden,
Aan de diepe wegen,
Aan de vaste gronden,
Maar onzichtbre banden
Blijven ons omgeven ;
Heimlijke kanalen
Voeden nog met leven
Onze hartezalen,
Heelen onze wonden ;
Luchtig ademen
Drinkt door onze monden,
Houdt met zijn bewogen rust
Ons bewust . . .

„Wij wisten niet dat wij zoo velen waren :
Doods naaktheid heeft ons aan elkaër ontdekt ;
En telkens uit de bloedeloze scharen
Wier strak berusten langs ons trekt,
Een ander jong gelaat zich wendt
En zich tot ons bekent.

„Een flauwe blos bevreugt zijn wangen ;
Zijn oogen heffen zich uit doffen slaap ;
Het strakkend koord van onvolgroeid verlangen
Rukt aan zijn hart en neemt zijn voet gevangen,
En tot zijn eeuwigheid ontwaakt de knaap :

„Gelijk een roos zoü opengeuren
Bij winternacht,
In zulk een siddergave pracht,
In zulk een innerlijk verscheuren
Groeit hij uit sluimerijlen nacht
Op oude' en nieuwen droom tezaam bedacht.

„Het wijde welkom van den kring
 Die openbreidt,
 Vangt zijn verwezenheid
 In veiligende omvademing;
 Een overdaad van ongerept beminnen
 Sust de geboortepijn van zijn bezinnen
 En blijft in dienstbaarheid gereed
 Tot uit de diepe rijen treedt
 Een die in overeeuwd herkennen
 En onvervreemd—
 Geen tijd kan aan geluk ontwennen—
 Zijn plaats en recht herneemt,
 En vindt als eerdre moeder, vriend en bruid
 Zijn teêrst behoeven uit:
 Een goddelijk genezen
 Doorlicht zijn wezen;
 Hij rijst gevrijd: de nieuwe harteklop
 Gaat voor altoos in ons gemeenschap op...

„Te jong gestorvnen, te vroeg herboomen,
 Weêrzijs verloornen,

Verwezen uit het leven en den dood,
Bleef onze rusteloosheid haken
In deze wondre wake,
In dees verlangenloozen nood.

„Voor onze slaaplooze oogen
Stijgt wisselend betogen
Uit sluieren van mane- en zonnelicht,
Herdenken onontwijkbaar,
Hoop onbereikbaar,
De teederheid van aardes moederlijk gezicht.

„Al wat zij ons beloofde,
Waarin ons jeugd geloofde,
Wacht opgeleid in haar doorzichten schoot;
Verloren en hervonden,
Houdt ons haar oog gebonden
Met deze broze liefde sterker dan de dood.

„Als opene waranden
Liggen haar groote landen,
Alwijde perken bloeiende' oogengloed;
Wij zien haar hartebeken
Het heilig leven kweeken
Tot één gemeen en onvervreemdbaar goed.

„Het donkere vermoeden
Waaraan ons hart verbloedde,
Verlangen dat niet weet wat men 't onthoudt,
Ziet uit zijn blind vertrouwen
In klaar aanschouwen
Tot schoonheids raadsel alle raadselen ontvouwd.

„Uit duizend reede leuzen
Vonden wij geene keuze,
In onzen zaalgen droom verhard:
Van al de woorden
Die wij hoorden,
Trof geen den toon dien 't bloed zong in ons hart.

„Niet één die zich mocht geven
Aan 't ondoordachte leven:
Wij wijlden elders in den geest:
Zoo dunne wanden scheidden
Ons van het voorbereiden
Van 't groot toekomstig levensfeest.

„Wij leken ginds niet te aarden,
Die als een schat bewaarden
't Geheim waarvan ze ons iets verraden had:
Als uitgestootnen,
Buitengeslootnen,
Bezaten wij geen thuis, geen land, geen stad.

„Als wie niet hebben te erven,
Gereed te sterven
Vond ons hun oproep tot den dood;
De eenvoudigen die ons verzelden,
Begroeven ons als helden,
Maar geen doorzag den glimlach van ons verlost
[nood.

„Te vroeg verkoornen
En zoo verloornen
Met al wat voor 't geluk van andren lijdt,
Zijn wij vergeten
Om zoo zoet weten
Ons klein verdriet, en daar is geen verwijt.

„Uit alle streken
Tezaamgeweken
Tot deze namelooze broederschap,
Denken en voelen
Wij één bedoelen,
En door ons gist éenzelfde levenssap.

„Een ijler minnen
Houdt onze zinnen
Wakker in één gemeenen droom,
In één gedachte,
In één verwachten,
In éener liefde zaalgen schroom.

„'t Verinnigd duren
Der ongerekende uren
Is als een wonder in zichzelf vervuld;
Al 't krank begeeren
Werd zelfverteren
Tot éene vlam van rein geduld . . .”

Dezelfde schuwe klage rijst met elken avondwind
In aldoor breeder vlucht en inniger te hooren,
Een woordloos leed dat mijn verwante stilte vindt
En dan in snikken breekt tot weemoedijle koren,
Als door den witten dag de bos van de' avond licht
En de ure schooner kleurt en droever dan te voren—
En luistren blijf ik, of de vloed begint
Van stillen donkren nacht, waarin verloren
De laatste siddrende ademtocht verzinkt,
En elke ster die uit het duister blinkt,
Is een verstomde stem in licht herboren—
En heel den dag bindt de ijdele plicht
Van lijdlijk wachten
Naar wijsheid die geen eenling kan betrachten,
Naar wetenschap die hier geen welkom wint.

KERSTLIED

Gij zijt nog nooit verschenen
Zoo schamel in uw heerlijkheid,
O Zon die werelds weenen
Met uw onnoozle tranen wijdt— :
Die kiest den schijn van eenen
Geboorling die naar 't leven schreit.

Langs winterbleeke straten
Op 't rijzen van den avondwind
Vergaat uw stem te blaten
Als een die nergens toegang vindt:
Hoe komt gij dus verlaten,
Een moederloos verstooten kind?

Wilt gij niet binnenkomen
Nog vóór den donkren nachteval? . . .
Uw plek is ingenomen
In uwen armelijken stal—
Maar hier is onderkomen
Waar grage zorg u plegen zal.

Hier binnen dichte wanden
Is alles voor uw komst bereid :
De gele lampen branden,
Het bed staat warm en wit gespreid—
De huizen van ellende
Zijn overvol voor de' eersten tijd.

De bleeke dooden hebben
Hun loome ligplaats overal ;
In al de ruwe grebben
Van veld en bosch, van berg en dal,
In hun verkleumde krebben
Slapen zij zonder naam of tal.

Geen windslen kunnen stelpen
Den stroom van 't jonge roode bloed . . .
Wie reikt tot hongers stulpen
Het karig brood dat 't leven voedt? . . .
Kom gij en laat u helpen
Met onzen onnutte' overvloed . . .

Gij klaagt als een verloren
Ver in den ijlen schellen wind . . .
Gij zult niet naar ons hooren
Gelijk een eigenzinnig kind
Dat niet meer als tevoren
Vertroeteld zijn wil en bemind . . .

De zon gaat op en onder
En schijnt onze oogen droef noch blij,
En nooit vertraagt de donder
Die roept den ijdlen dood nabij—
En hemels lichte Wonder
Gaat aan ons ledig hart voorbij.

Gij zijt nog nooit verschenen
Zoo stralend in uw schamelheid,
O Zon die werelds weenen
Met uw onnoozle tranen wijdt—;
Die kiest den schijn van eenen
Geboorling die naar 't leven schreit

SCHEMERLIED

Daar gij ademtrouw gedacht zijn,
Daar gij uurlijks wilt verwacht zijn,
Die in wreede willekeur
Zelf u niet verwaardt te binden
Aan de tijden der beminden,
Maar alle afspraak maakt teleur— :

Daar uw opzet blijft beschamen
Al hun voorzorgs arm beramen,
Tot zij naakt van nooddrift zijn,
Opdat straks hun veege trekken
Niets dan de verrukking dekke
Van uw laaien wederschijn— :

Laat vandaag nog, laat nog morgen
Onder de angst der ijdele zorgen
 Van dit eeuwig oogenblik,
Tusschen hopen in en vreezen
Of uw aanschijn kwam gerezen
 In zijn bliksemenden schrik, —

Uwe goede scheemring wezen
Tusschen uw gelaat en dezen
 Dit gemeenzame bestand:
Langs den dorst van aller oogen
In één schaduwing getogen
 Streeling van uw verre hand.

SNEEUW-LICHT

De dag komt als een lange glanzende schemering
Wier schouwversmolten schijn de stille kamer baadt ;
Een dieper weker wezen bloeit uit ieder ding,
Of hartbeloken roos in water opengaat.

Uw oogen zie ik weiflen in den witten schroom
Als in haar sluieren de glimlach van een bruid
Zoû dralen aan de drempelen van vertrouwden droom
Eer blindend nieuwe droom haar in zijn armen sluit.

Ligt niet de wereld tot een blanke woestenijs
Opeengebroken en gebaad naar elken wind?
Slaapwankel heimwee vindt opeens de wegen vrij
Naar 't nooit vervuld geluk van 't overleefde kind.

Gij hoopt nog immer op den eersten bruidegom
Na 't verre spel van trouw en ontrouw wederzijds!
Rust niet onaangeroerd— zijn zwijgend wellekom—
Jeugds smalle bundel reê voor de ongeweten reis?

Hoe eng-oneigen wordt de liefgewonnen steê:
De bonte wanden sombren tot een duister graf . . .
Daar rinkelen de schellen van onzichtbre sleê:
Het schoone lief dat nooit veroudert, haalt u af.

Ik blijf u hier verwachten. Uit bestoven hoek
Beur ik te breiden op den breeden lezenaar
Het oudvergeelde onleesbaar-volgeschreven boek
In welks geheimenissen 'k nooit dan eenzaam blaêr.

Straks als gij weêrkeert van uw daglang avontuur,
Als de adem van den nacht den avondnevel rijpt,
Vindt ge in den weêrschijn van het opgerakeld vuur
Den teedren oudren-broêr die zonder vraag begrijpt,

Met wien uw ziende voorkeur te overwintren kwam
Tot God met zijn nieuw voorjaar ons weêr zalig blindt,
Die in uw oog beminnen zal de wilde vlam
En in uw haar den adem van den wijden wind.

AD VIRGINEM MATREM

Voor Jan Toorop naar aanleiding van een
zijner Madonna-teekeningen.

„Tusschen wake en droom geheven
Boven lust en leed te zweven,
 Wiegt uw Onschuld onverlet
Op de vleuglen onzer wijzen
Waardoor smart en vreugde rijzen
 Tot gelijkgestemd gebed,

„Dat uw dagen en uw nachten
Spant in één verrukt verwachten
 Dat geen werkelijkheid verwondt,
Hart naar Gods raad uitgelezen
Tot de proef van hope en vreezen
 Als nooit sterflijk hart doorstond.

„Als een kind tot haar gebeden,
Immer voor den Minnaar reede
 Als zijn dienstmaagd, als zijn bruid,
Menschenkind geroepen zonder
Voorbereiding tot het Wonder
 Dat al wonderen besluit,

„Woont ge in witte moederweelde
Van geheimenisdoorkweelden
 Tuin van bloesemblinden Mei,
In uw lichten bloei verzwegen
Tusschen 't net der luide wegen
 Waar de wereld schimt voorbij.

„Storm en onweêr zwijgen boven
't Blanke zwijgen uwer hoven,
 En uw aandacht krenkt geen schaûw ;
Hagelslag en sneeuwjacht zinken
In juweelen die verblinken
 Voor uw voet tot zoelen dauw.

„Zon en maan en sterren dekken,
Als zij langs uw aanschijn trekken,
In aanbidding 't felle licht ;
En uw Bruïgom voor uw oogen
Hult in teederheid betogen
Zijn verterend aangezicht . . .

„Tusschen wake en droom gehever
Boven lust en leed te zweven,
Wiegt uw Onschuld onverlet
Op de vleuglen onzer wijzen
Waardoor smart en vreugde rijzen
Tot gelijkgestemd gebed.”

WESTEWIND

Ach waar kan ik eenzaam wezen,
Tijdelijk in mijzelf gerust
Klaar betijen en genezen
Naar vernieuwde smart of lust !

Niet meer donkeren de nachten
Tot den koelbezonken troost
Die het onbestemd verwachten
Van den moeden dag verpoost.

Schaduwen van leêge zorgen
Die de nacht niet heeft vervuld,
Neevlen de oogen van den morgen
Met een lijdelijk geduld.

Enkel ijdele tongen steken
Over de aard haar breeden schal,
Huilverend of God mocht spreken
Bij den eersten tusschenval.

Duizend duistre stemmen staamlen
Als een onverwoord verzet,
En geen liefde kan haar zaamlen
Tot de macht van éen gebed— —

Vang mij in de doove banen
Van uw mantel, Westewind:
Ruk mij uit de rosse wanen
Van dit rookend labyrinth.

Sus mij op de lange golven
Van uw machtig stemgeluid;
Draag mij droomeloos bedolven
Dezen redlooze' opzet uit.

Hef mij tot de stille toppen
Waar door kringen van gerucht
Levens diepe hartekloppen
Als eens leeuwriks lied vervlucht.

Waar in 't hemelopen dagen
Donkre lust naast donker leed,
Tot éenzelfden bloei voldragen,
Stil wordt en zichzelf vergeet

Voor het grondeloos bevroeden,
Als wie voor het eerst bemint,
Van de Liefde die verbloede—
Maar de wereld overwint!

NEVELEN

Daar zinkt een loomheid op alle dingen,
Een wit verweiften onder de neevlen
Te luideloozer om 't droppelpreevlen
Waar naakte boomen hun takken wringen.

De zon gaat doelloos in damp verdolen ;
En ergens achter de mistgordijnen
Moet bleek en hulploos gekneusd verkwijnen
Hoop, 't wilde lief dat zal niet meer folen

De onheelbaar moeden die achterbleven
Naakt uitgeschud en alleen gelaten,
En te hooghartig om ooit te haten,
Slaploozen tusschen den dood en 't leven ;

Die eertijds welkom aan 't maal der goden,
Vrijwillig kozen om hier te teren
Op de' armen leeftocht en wind en weêr en
Al wat de onzekere dagen boden,

Aandacht-gekluisterd aan 't fluisterzingen,
Het verre vlooden dat op komt zetten
Der groote Zee die wischt alle smetten,
In wier verwachting zij ondergingen.

VÓOR DEN AVOND

Als de neevlen openschijnen
Vóor het aanstonds avond wordt,
En in flonkrende fonteinen
't Zalig zonlicht overstort

Al de steigerende wolken
En het verschgewasschen diep
Van de glanzen hemelkolken,
Luisternaakt als God ze schiep,

Tot de Wereld opgenomen
Met den laten dageraad,
Als een spel van duistre droomen
In Gods werkelijkheid vergaat — :

Zullen wij ook eindelijk lesschen
Onzen langgegaerden dorst,
Ons verschemerde oogen wasschen,
Onze voeten bloedbemorst ?

In de tintelende poelen
Huivrende onder schoonheids aem
Onze klamme handen koelen
Van haar dadeloozen blaam :

Dat nog eens ontschuld en zonder
Dezer loome kwalen dracht
We ingaan tot het stille wonder
Van den heiligenden nacht ?

NACHT

In allicht bezinnen
Houdt de nacht den adem in,
Als na levenlang beminnen
Liefde peinst op haar begin.

Achter ijl-ontblaêrde
Zwarte boomen, overal,
Holle spiegel over de aarde,
Staan de zuivre heemlen pal,

Nauwlijks overreten
Door het schijngeschamp
Van der zonnen en planeten
Dungekleurde bloemelamp.

Daar is geen ontkomen,
Als aan lang ontweken plicht,
Aan den alom waargenomen
Weêrschijn van ziels aangezicht,

Bleek en vlammeduister
In het raggeteêr sameet,
Den aionenouden luister
Van heur luchtig manekleed.

En als nooit gesmoorde,
Nimmer uitgeslagen brand,
Wanhoop zaliger dan woorden,
Waanzin buiten elk verstand,

Staan de gouden baken
Harer oogen in den nacht—
Liefdes onvervulde wake—
Op haar eenzaamtrouwe wacht

LATE ROZEN

Op haar verbroosde stammen
Als luchters opgericht,
De late rozen vlammen
Veeg in het witte licht.

Zij huiveren te ontwaken
Voor de' éenen schrillen dag :
De slaap beblost haar kaken
Met halfbewusten lach,

Als door den bleeken droomer
Het leven even roodt — :
In nadroom van den zomer?
In voordroom van den dood?

Ontbloeien en versterven :
Eén kort en schoon verwijl
Den nageboren erven
Van onbezinbaar heil — —

Hoe komt het u te wezen
In dit onzeker dal,
Uw ouden hof omrezen
Van stilsten wolkenval,

Hoe komt het u te wezen
Zoo zaliglicht gemoed,
Als waart gij reeds genezen
Van uwen vromen spoed,

O pelgrim, nagebleven
Uit veler zomers lust,
Zoo moê van overleven,
En nog niet na ter rust ?

BLOED EN TRANEN

Daar is rust voor het roode bloed
In der aarde donkren schoot,
Droomlooze slaap voorgoed
En vergetelheid en dood—

Maar nergens de duur van een droom
Voor de levende tranen van wee
Bij lucht of meer of stroom,
En niet in de groote zee . . .

Het opgeploegde plein
Van Werelds braakland ligt,
Een kleurloos zwarte woestijn,
Voor zijn Landmans aangezicht.

En niemand weet wat Hij bouwt
In de levengemeste dras,
Wat weedom-overdauwd
Zaad van een nieuw gewas.

De lucht zwelt in witten rouw
Met tranen nimmer genoeg
Tot den overvloedigen dauw
En den regen spade en vroeg.

En de mist vernevelt loom
Naar de weenenszware wolk
Als de zwoegende grauwe droom
Van een stom en slavend volk,

Een leed dat bevend verluidt
Waar de zee aan de stranden breekt,
Een wanhoop die steent zich uit
Waar de rille regen leekt.

En daar is— voor hoe langen tijd?—
Tusschen den hemel en de aard
Geen nadere zekerheid
Dan de wind die te ruischen vaart :

Zalig die niet meer zijn,
Die werden opgeleid
Uit dezen geringen schijn
Bij der dooden meerderheid :

Zalig die zijn gegaan
In het heilig ongeduld
Van den jongen stralenden waan ;
Zalig die zijn vervuld.

OVERGAVE

Mogen wij niet veilig schuilen
In elkanders schamelheid,
Armoê tegen armoê ruilen
Tot den schat die 't hart verblijdt?

Wij volwillig ons te geven
(Ach hoe anders dan geheel?),
Maar die arm en eenzaam bleven
Met ons onbegeerde deel—

Moeten wij ons toch bekennen
Tot dit bittere geslacht
Dat alleen aan leed wil wennen
En naar naast geluk versmacht?

Dat als niemands onderdanen
In zijn eeuwgen rijkdom leeft
Van wat wrang van bloed en tranen
't Op zichzelf veroverd heeft — —

Wonderbaar, niet te bereeknen
Blijft der tijden eindgewin:
Zonder voorboô, zonder teeknen
Zet het groote voorjaar in:

Boven lage stormen hebben
Stille heemlen zich bekleed
Met de zilverwitte webbe
Van het jarenlange leed:

Op de weerd ontbloeit te wonen
Een vernieuwd ontvankelijk volk:
Diepverheerlijkt staan de schoonen
In de schaduw van de wolk.

Wij in schaamte neêrgebogen
Over het ontdooid verschiet
Van het water hunner oogen,
Tellen onzen kommer niet

Als de diepten zich ontdekken
Van de smartgeklaarde steê
Die Gods luister moet betrekken
Met zijn eindelijkken vreê.

LIEDJE

Ergens fluistert de wind
Diep in den zomernacht
Met een eenzaam-wakker kind
Dat een wonder wacht . . .

Nader, inniger,
Donkre tuilen van violen,
Gaan de dagverscholen
Oogen van de dooden open tusschen ster en ster . .

Als een blinddoek viel,
Tusschen jeugd en dood verscheurd,
Weg voor de aandacht van de ziel
Wat haar zelf aan lust en leed gebeurt.

En zij bet haar aangezicht,
Naakt van vreugd en van verdriet,
In den bliksem die verschiet
Van ontijdelijk licht.

AAN WILLEM KLOOS

Een stille knaap was ik toen ik voor 't eerst
In lange teugen dronk den nieuwen wijn
Van uw doorgulde geestdrift bij den dood
Van hem die als de vroegste leeuwerik
Opschoot in 't eindlooze ondoorwielte blauw
Van Hollands hemelopen lentemorgen—
Een vreemde knaap die meer was met de dooden
Dan met de levenden, aandachtvergaan
In 't wijde zingen van der eeuwen lied
Dat met zijn oceaen van melodie
De aarde op haar vlucht omvangen houdt en draagt
Als 't suizlen van veelduizend vleugelen:
Stemmen van dooden, in hun zaligst uur
Ontbloeid tot zoo zoete verstaanbaarheid,
Dat nimmermeer de wind den toon vergeet,
En diepste stilte klank geeft van muziek

Die deze sterfelijkheid zoo teër beklaagt
Dat al wat even schoon is, eeuwig wordt
In onverganklijke saamhoorigheid. . .
Ik wist de paden die uit Hollands hart
Alle verrukkingen van vreugd en leed
Op moesten voeren tot dat breede koor,
Versperd en omgeleid tot engen doolhof
Uit wiens verstrengeling geen uitweg bleef.
En zooals een in 't alzijdsch ongebaande
Zijn weg zoekt en niet weet wat kant te gaan,
En hoort opeens van ver een stem die zingt
Zijns harten diepsten trek, zijn heimlijkst heimwee,
Zooals men zingt in de' aanblik van zijn doel—
Zoo drong ik aan den leidraad van uw stem
Blindlings vooruit, en stond aan de' oever der
Oneindigheid, gelijk een kind voor 't eerst
Over den rand van 't duin de zomerzee
Ziet klimmen. . .

DE ZIENER

Aan W. A. van Konijnenburg.

Mijne oogen blind : de ziel in mij is zat
Van uitzien op de dingen onvolboren ;
In stilte dompel de echo mijner ooren
Voor de' onrijpe' aanhef dezer ruchtge stad.

Al aanblik, al geluid dat in zich had
De kiemen tot Gods toekomst uitverkoren,
Liggen gezonken in de murwe voren,
Door lust geploegd en van leeds tranen nat.

De heemlen mijner oogen mogen zonnen
Een reegen over 't toebereide land
Waar Gods oneindig voorjaar is begonnen.

En straks gaat boven u, uitslaande brand,
Ziels leeuwerik in vlammenzang opdragen
De scheemring van uw juichen en uw klagen.

AAN PROSPER VAN LANGENDONCK

Het koren | Nog het koren, zonder end

Wat onverhoedsche sikkal heeft uw nest gedeerd
En doodelijk bezeerd
U in de veiligheid van 't neigend koren,
O Leeuwerik, o klaar Gerucht
Dat zong zijn blinde vlucht,
Gelijk een ster verschiet bij lichten dag, te hooren?

Wij hebben allen wel ons nest gebouwd
Op vlakke zoode, in 't groene hout,
Verzekerd dat Gods bliksems ons niet deren —
Maar wat kan 't vroom vertrouwen hoên
Voor wie niet weten wat zij doen,
Wier wreede onnoozelheid moordt wat zich niet wil
[weren?

Ik weet dat ik u nog beluistren zal
Binnen dit dal,
Door 't springtij van den zomervloed bedolven. . .
Onsterflijk is des harten schal.
In elk geval:
Tot komend jaar wanneer de halmen golven

LIEDJE

De nevel sprenkt den tuin met helle droppen . . .
Het is het doode tij der rozen . . .
Traag zwelt de volle groene hooze
Van bladeren en knoppen . . .

Nog zijt gij niet den eersten bloei doorkomen —
Weêr staat de golf in geur en kleur te breken,
O hart dat sterk en onbezweken
Den vloed der schoonheid op uw maat gingt toomen !

Gij moogt geen steun en geen bezinning vinden,
Noch bij herdenken, noch bij verwachten,
En geen rust zal uw oog omnachten
Dan deze tranen die u zalig-blinden.

NOCTURNE

ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων . . .

Aischylos.

Niet behoeft gij meer te wachten,
Die mij altoos welkom zijt,
Op der manelooze nachten
Heimelijke veiligheid. . .

Vaak zijt gij vergeefs gekomen,
Vrees ik, ter verlaten deur
Mijner onbewoonde droomen
Waar uw ondoorgronde keur

Mij het liefste placht te vinden
Slaapgebonden, zonder weer,
Dat uw lippen mij beminden
In één eindeloozen keer —

En uw kus koelde op de schelen
Mijner oogen, vloeibre dauw,
Als de duizend vooglenkelen
Schalden uit het morgengrauw . . .

Nu, in weeken sluier dekt de
Sluimring nauw mijn oogenschijn,
Of een zalige onrust wekt mij,
En haar siddrend sterresein

Haalt van slaaps hoorloos gevloerde
Paden mij in schrik weërom
Of zij me aan de kans ontvoerden
Van uw wakker wellekom — —

Eén bloei van verwachten onder
't Blondverbloedend manehart
Ligt het droomverstilde wonder
Dat de wreede wereld werd.

Al de branden en de stormen
In 't verleden opgeloeid,
Staan in de versteende vormen
Van Gods stillen lach geboeid.

Tot een sneeuwen keten reien
Om den hoogsten horizon
Al de smarten die de vrije
Ziel ontsteeg en overwon.

Kusvervluchtigd van die toppen
Door de dagelijksche zon,
Blinkt de dauw in duizend droppen
Over het verbloemd gazon.

Naar al windstreken wijken
Nooitbetreden baan aan baan,
En uw lust kan mij bereiken
Over, overal vandaan.

Al ziels vensteren en deuren
Waken, houden dag en nacht
Naar het tastbare gebeuren
Van der wondren wonder wacht.

Ach, hoe zoudt gij mij ontblijven
Waar de wereld ligt vervuld
In den droom die moet beklijven
Door der eeuwen leêg geduld?

AFNEMING VAN HET KRUIS

Aan J. Th. Toorop.

En als het avond geworden was, . . .
Matth. Ev.

Het matte floers van den Octoberdag
Vernevelt naar den avond; dichter daalt
De dunne sneeuwvasch van de schemering
En dekt de groote stad der wereld weg
In den schijndood van zijn éentonigheid.
En heel 't verdeeld geslacht dat in haar woelt,
Draagt voor één oogenblik dezelfde mom
Van onverschillig vage broederschap :
Leed lang versuft tot doelloos zelfverwijt,
En haat door schriële hebzucht blindgemest,
En lust die nimmer uitslaapt van zijn jacht,
En hoop die afstand deed van iedre hoop,
En onmacht schaterend in overmoed,
En overmacht, de boel van huichlarij—

Zij staan bestorven in dezelfde trekken,
De woestenij van 't menschelijk gelaat . . .

En buiten op de hemelheuvelen
Beuren strakke gestalten, wijd geplooid
In wijnmoerrood, verlucht olijvengroen,
Turkooizenblauw en vlamdoorsijpeld paars,
Neêr van de groote schaduw van zijn kruis
't Verbloede lichaam van den Zoon van God.

VERLOREN ZOON

Wie heeft, dien zal gegeven worden,
maar die niet heeft, van dien zal genomen
worden, ook wat hij heeft.

Jezus.

Met de' eersten opslag van den morgen rijs ik wakker,
En in verweerden spiegel van het venster schouw
Het schemerschamel beeld van tuin en bosch en akker,
Naakt onder 't dunne licht en huivrend in den dauw.

Vertrouwder was het in den onbezinbren droom mij.
Onwezenlijke vogels schallen overluid.
Een geemlijk vreemding heeft mijn oogen ingenomen,
En kijkt als een verdwaasde op zijn oud leven uit . . .

Als in een doolhof keerde ik weder op mijn schreden.
De ruim gevierde vrijheid werd het strakke koord
Waarvan de snoeren, door mijn vingeren gegleden,
Mijn voeten hierheen bonden als de naald naar 't Noord.

O anders aan den einder van den balling lichtte
De reede van dit landschap en zijn stralend doel,
Het vaste baken dat de duistre zielsgezichten
Niet met zich meêbedolven in slaaps zooren poel.

Lagen niet hier mijn weinge toevertrouwde ponden
Gezwachteld in den zweetdoek van mijn wrang verzet?
Welk ander kwam mij voor en heeft den schat gevonden?
En uitgeglommen kolen in zijn steê gebed?

Hoe vaak had zich mijn vrije glimlach voorgenomen
Tot u te keeren als haar lief keert tot een vrouw — —
En ik bleef dralen tot ik nu bij dwang moest komen
Met mom van nooddruft en in 't masker van berouw.

Wat dwingt de watervlotte drift van onze zielen
In de' omweg van bedrog en schijn, dat steeds te laat
Wij jammeren waar overrijp of onrijp vielen,
Nooit op Gods uur geplukt, de vruchten van de daad?

Achter den muur der dichtgestorte kim verloren,
Met mijn baar erfdeel dat 'k in armoë heb verkwest,
Blijven ziels nooddrift en jeugds amper toebehooren,
Al wat 'k wou sparen, en verdeed, en 't nimmer wist.

Gelijk de zwemmer die zijn kleëren vindt gestolen,
Zoo sta ik hulploos naakt en weerloos aan den kant,
Onder de vlamme pijlen die ik had ontscholen,
En als een dor riet smeul ik weg voor vreemden brand.

Waar zal ik mij verschuilen? Of waarmeê mij dekken?
De lommen mijner schaamte namen zij mij af.
Naakt blijf ik voor den teedren honger hunner bliken
In 't bonte feestkleed dat hun overmoed mij gaf.

De wortlen van hun liefde hebben mij gevonden,
En op mijn hartbloed als op olie teert haar vlam.
De geestdrift van hun deernis koestert mijne wonden
Als kostelijke rozen aan verdroogden stam.

O hart dat zelf uw deel van liefde ging veroovren,
Dat vroeg verwend losbrak uit weeldes lediggang,
Zie in uw onmacht, geef u zonder weêrstand over, een
Reê offerdier dat in zijn tooi vergeet den dwang.

Draag onverwoord uw waarheid die zij niet bevatten—
Wie die iets eeuwigs wint, is meer dan tusschending?—:
Dat al de oneindge goedheid die ze u waardig schatten,
Door uw onwaardig zelf heen naar een ander ging.

DE WRAAK

Een Chineesch sprookje

In de vroege morgenscheemring,
Toen geen zon nog aan de lucht was,
Stond de kleine Ma voor 't venster
(Twalef jaren was de jongen)
Van zijn kamertje te spieden
Door een kier naar 't blinde buiten
En de vreemd verkleurde huizen
Waar geen sterveling zich roerde.
Op 't terras vlakonder zag hij
('t Stelde hem gerust) den ouden
Buurman Wang bedachtzaam bezig
Zijn chrysanthen te begieten.

Tegelijk kwam langs het voetpad,
Met twee emmers op zijn schouder,
'n Vuilnisruimer aangeslenterd,
En klom het terras der Wangs op.
Wilde hij den oude helpen,
Die niet van zijn hulp gediend was?
Heel lang aan den smallen tuinrand
Stonden zij druk te gebaren,
Totdat Wang kwaad werd, de' indringer
In zijn drift een lichten duw gaf.
Die (de grond was nat van regen)
Gleed uit en sloeg achterover,
Tuimelde met rammlende emmers
Langs de steilte en op den weg neêr.
De oude repte zich het trapje af
Om den stumper op te helpen.
Hij lag, met zijn emmers op zich,
Lang uit met gestrekte beenen,
En verroerde zich niet meer.
Wang verschrok en keek beteuterd;
Dan greep vastberaden hij den
Doode bij zijn beide beenen,

Sleepte 't lichaam de achterdeur uit
Naar den andren kant der huizen
Waar de helling der rivier is.
Bracht hem achterna zijn emmers.
Stilletjes en jong-behendig
Trippelde hij weër naar boven,
Gleed het huis in en naar bed.
Zooals men iets kostbaars opbergt,
Deed Ma stil-voorzichtig 't raam dicht
Op zijn ongezoekt geheim.
Buiten werd het langzaam lichter ;
Met den eersten straal der zon klonk
Luid geroep : „Aan den rivierkant
Ligt een doode !” Elk liep er henen.
Met den middag kwam de rechter,
Door den rechtsdienaar gewaarschuwde,
Onder gongslag aangewandeld.
Al de burens ondervroeg hij ;
Niemand wist iets te vertellen.
De lijkschouwer knielde, ontblootte
't Lichaam, vond geen enkele wonde ;
Dan werd het gekist, gezegeld

Door den rechter onder de uitspraak :
„Doodsoorzaak een ongeval.”

Meer dan negen jaren later.
Ma was een volwassen jonkman ;
Dood zijn vader. Om zijn moeder
En zijn zusjes bij te helpen,
Nu hij zelf al candidaat was,
Onderwees hij jongemensen
In het lezen van de schriften.
Toen hij eens zich voorbereidde
Voor zijn lessen (schemervroeg was 't).
Zag hij, van zijn boek opkijkend,
Door een verre steeg aankomen
'n Man die had twee emmers bij zich.
Alsof in een spel twee schimmen
Plotsling samenvielen, voelde
Ma in zich gebeuren, toen hij
In den man den vuilnisruimer
Van vóór negen jaar herkende.
Lijnrecht kwam hij op zijn doel af.

Die komt zeker, dacht Ma, om zich
Op den ouden Wang te wreken.
Maar het huis der Wangs waar alles
Nog in rust was, liet hij liggen,
En verdween tot Ma's verbazing
In de deur van andren nabuur,
In het huis der rijke Li's.
Ma die van kindsbeen geregeld
Bij de Li's over den vloer was,
Vond het plicht te gaan waarschuwen
Voor de' indringer. Aan de voordeur
Komt de knecht hem tegenloopen.
„Is hier niet een vuilnisruimer . . . ?”
„'k Heb geen tijd. Mevrouw wacht ieder
Oogenblik een kind. De vroedvrouw . . .”
„'k Zag een vreemde met twee emmers
't Huis ingaan . . .” Terwijl zij spraken,
Volgt een meisje dat hen inhaalt :
„Niet meer noodig is de vroedvrouw.
Juist is er een zoon geboren.”
Ma begreep, en keerde huiswaarts :
Wat verdiensten heeft die vuilman,

Dat de goden hem vergunnen
Weêr opnieuw ter weerd te komen
Als het kind van zoo rijke ouders?

Kleine Li was zeven jaar. Ma
Had hem naast zich op zien groeien,
Wist van al zijn doen en laten.
Een goedhartig simpel kind was 't,
Dat een hekel had aan leeren.
Maar verzot was hij op vogels,
Altijd met zijn duiven bezig.
Eens toen Ma slecht had geslapen
En vroeg op was, zag hij de' ouden
Wang als altijd in zijn eentje
Op 't terras bij zijn chrysanthen.
Die was nu diep in de tachtig,
Maar nog altijd flink en altijd
In de weer met zijn chrysanthen.
Boven in het dakraam zat de
Kleine Li en liet zijn duiven
Vliegen onder 't morgenvoer.

Twee of drie der vogels streken
Neër bij de' ouden Wang op 't hekje.
Of de knaap al riep, zij bleven
Roerloos zitten tot de jongen
Een paar steenen ze achterna wierp.
Eén der steenen treft den oude ;
Die verschrikt, glijdt uit en tuimelt
Het terras af, op den weg neër.
Op zijn rug bleef hij daar liggen,
Lang uit met gestrekte beenen,
En verroerde zich niet meer.
Zonder één woord, angst-behoedzaam
Sloot de kleine Li zijn venster.
Langzaam werd het buiten lichter ;
Dan verschenen zoons en kleinzoons
Om den ouden Wang te zoeken.
„Uitgegleden, doodgevallen . . .”
Men begroef hem naar zijn stand.

TE LAAT

De schaduw strijkt voor 't manelicht
En teekent in de lijst van 't raam,
Omljnd met goudgesponnen braam,
De glorie van uw jong gezicht —
En als een klok die verweg slaat,
Als wind die door de takken gaat,
Als stem die met zichzelf praat,
Zingt het : te laat, te laat.

Treed binnen. Waarom draalt gij daar
Te kiezen tusschen haard en maan?
Ge weet den weg. De deur staat aan . . .
Of komt gij enkel luistren naar
De klok die uit de verte slaat,
Den wind die door de takken gaat,
De stem die met zichzelf praat:
Te laat, te laat, te laat . . .?

Wij zijn alleen en ongestoord.
Geen ziel in huis, die waakt of spiedt.
Uw jongre zuster slaapt. Ik liet
Haar in den droom die nimmer hoort
Hoe de klok uit de verte slaat,
Hoe de wind door de takken gaat,
Hoe de stem met zichzelf praat:
Te laat, te laat, te laat . . .

Ik zie, daar is geen in of uit.
De dracht der dorre blâren klemt
Dorpel en deur, en raam. Gedempt
Klopt aan hun wand het vreemd geluid
 Van de klok die van verre slaat,
 Den wind die door de takken gaat,
 De stem die met zichzelf praat :
 Te laat, te laat, te laat . . .

Waartoe dan haalt ontwaakt gemis
Den tijd vanuit zijn loop terug
En spant als onbegaanbre brug
De draden van gedachtenis,
 Waarlangs de klok urenloos slaat,
 De wind doelloos te zuchten gaat,
 De stem als in gedachten praat :
 Te laat, te laat, te laat . . . ?

Toch— oognabij het wonder van
Uw oogen als de versche dauw,
Uw lippen rood en ademlouw,
Uw glimlach werkelijker dan
De klok die uit de verte slaat,
De wind die door de takken gaat,
De stem die met zichzelf praat :
Te laat, te laat, te laat . . . !

Dan neigt gij als een duistre vlam
Verblindend over mij. Ik voel
Mijn oogleên van uw kussen koel.
Ik hoor de fluistring van uw stem
Boven de klok die verweg slaat,
Den wind die door de takken gaat,
De stem die met zichzelf praat :
Te laat, te laat, te laat.

En voor mijn open oogen zinkt
De tijd gelijk een masker neêr.
Jeugds warme schaamte dekt hen weêr.
Ver van een andre wereld klinkt
De klok die zich niet smooren laat,
De wind die in bedenken staat,
De stem die snikkend overslaat :
Te laat, te laat, te laat.

En uw gelaat en mijn gelaat
Vervloeien in hun majesteit
Tot éen verluchte onzienlijkheid,
En beider harts slag zingt de maat
Voor de klok die in jubel slaat,
Den wind die zegenend vergaat,
De stem die biddend prevelpraat :
Te laat, te laat, te laat.

DE DOOD VAN DEN ADELAAR

La grâce accorde-moi d'assister à ma fin.

De koelte van den avond streelt mij wakker en ge-
[vangen :
Nog eenmaal trekt de oneindigheid mij aan haar breede
[borst.
En in mijn hoofd verijlt de lichte koorts in zoet ver-
[langen :
Tot laatste drift genezen stort ik uit den steilen horst.

De luchten zuilen onderschragen mijn vergeefsche
[vlerken.
Eénkorte wiekslag voert mij boven wouden en piek, en met
Oogen die bettelings zich in het bad der ruimte sterken,
Meet ik van schemerstil revier het huiverkolkend wed.

In het doorzichtig wad van paarlemoeren zee gezonken,
Op 't weeke zand van de' einder rust de zon en staart
[mij aan
Als een gebroken oog uit kas van purperen spelonken.
En als een vreemde witte vogel zweeft de smalle maan.

Een donker heimwee zuigt mij naar de grazefulpen
[schaûwen
Der dalen onder me, als altoos mijn weêrzin heeft be-
[roerd
Zoovaak met scherpen schampzwaai ik in mijne teedre
[klauwen
Een uitverkoren menschkind naar den hemel heb ont-
[voerd.

Hellen, afglijden voel ik uit al vlakker enger kringen
Mijn krachtonttakeld lichaam stuurloos op den flauwen
[wind,
En tegelijk al leven in mijn borst zich samendringen
Tot de' éenen veegen schreeuw waarin de ziel zich zelve
[ontbindt.

O goden in wier heilgen dienst mijn ijver nooit ver-
[flauwde,
Gunt aan den stervensdronkene zijn één gering solaas;
Vervult de bede van den knecht die stil op u ver-
[trouwde,
Dat niets den grond der aarde raken mag dan mijn dood
[aas.

ROZEN

Rooder ranken met elk jaar de rozen
In steeds voller overstelpendheid—
Heel uw luttlen levenstijd
Neemt de taak die gij niet hadt verkozen!

Gingt gij haar niet kweeken tot zij waren
Als uw hartbloed zelf zoo warm en rood
Om beladen en bekranst te treden tot de scharen
Als hun voorkeurloos genoot?

Ach hoe redde uw ongeduld de broze blijken
Van een onvergankelijk schoon
Waar uit open hof alzijds de wegen wijken
Door der onverschillgen hoon?

Die gelooft, vertrouwt de levensterke zaden
Op de wilkeur van den wind
Aan 't getij en zijn genade en ongenade,
Zeker dat de schoonheid overwint

Vroeg of laat, en ginds als hier waar op de dagverlaten
Paden nooit de schemer dicht
Of ik raad de veege schimmen van gelaten
In de dekking van het late licht,

Menschenkinderen geluk- of smartgebroken,
Eindelijk eindelijk op hun uur
Onbewust tot bloemen zelf ontloken
Voor één korten bloemeduur,

En zij dompelen en betten hunne werelooze
Oogen en hun naakte pijn
In den geur der dauwbezwaarde rozen
Om met God alleen te zijn.

HET WONDER

Hoe licht-noodwendig glijdt
Neêr van de ziel die schrijdt
Den onbetogen vloed
Der sterren tegemoet,
Het kleed der dagen met den donkren ballast van den
[tijd.

Heur naakten voet omlekt
De reve die zich rekt
Tot ijlverglansden band
Langs aardes duister strand—
Dan stort zij in de holle golf die haar omvaêmt en dekt.

Haar wreed-ontluisterd hoofd,
Dagblind en dagverdoofd,
Weg in de kolk verzinkt
En uit den afgrond drinkt
Den zoeten dood waaraan haar eeuwigheid vernieuwd
[ontspringt.

In aandacht ademloos,
Zooals het hart der roos
Binnen zijn schemerzaal
Vangt de' eersten zonnestraal,
Zoo rijst zij open in der blonde zonnen wereldhoos.

Zij hangt op 't vloeibaar licht
In wichtloos evenwicht,
En met den koelen lust
Van albewogen rust
Drenkt de eindloosheid haar oor en overzaligt haar ge-
[zicht.

't Veelstemmige gerucht
Van zonnenvlucht aan -vlucht
Versmelt tot één gewiek
Van vleugelen muziek,
En zuiverder op 't breede koor zingt elke teërste zucht.

Tot dit verlucht gebied
Dringt aardes donker lied—
Dooden en levenden
Met de ongeborenen—:
Eén ingehouden leed dat in verlangen overvliet :

Een blinde drang die wast,
Of allerzijden tast
Langs deur en stijl en plint
En zoldering en bint
Haar ongeruste droom die speurt als een slaapwandlend
[kind :

Speurt naar een lang bereid,
Door de eeuwen toegezeid
Geluk, aldoor vermoed
Als een onthouden goed
Dat kwelt haar overmoede hoop met onbestemd ver-
[wijjt :

Twijfel of droeg zij schuld
Aan 't gierig ongeduld
Dat in zelfzucht verdeelt
Der kindren donkre veelt
En al haar dagen met zijn strijd en roof en moord ver-
[vult :

Nû wanhoop hoe haar oir
Moedwillig maakt teloor
Zijn even kans op dit
Ondeelbare bezit,
Tot welks voorvreugd een god tot nu slechts de' en-
[keling verkoor :

Dàn moederlijk meêlij
Voor 't ontroostbaar geschrei
Van ieder nieuw geslacht
Dat eischt en dwingt en pracht
Den zegen voor zichzelf in 't eigen korte levenstij . . .

Zooals spoorloos vergaat
Voor het allicht gelaat
Van 't lief dat, lang verbeid,
Straalt in zijn zuiverheid,
De wreevle onrust die aan wantrouwen 't zieke hart
[verraadt,

Zoo dwijnt der klage zucht,
Tot spraakloosheid getucht,
En weêrstandloos getild
In de verheven stilt
Die met haar spanning van verwachten het heeral door-
[trilt :

Fluistering klaargehoord
Van boodschap onverwoord
Seint aan en seint terug
Langs elke stralenbrug,
En houdt in roereloosheid al de werelden bekoord :

Alsof aan allen kant
De blind gedrongen wand
Allengs zich openbreidt
Tot aldoorzichtigheid,
En straks het tasten doorlaat van een zwakke kinder-
[hand

Die raakt in teêrst beleid
De wijzers van den tijd
Met nadruk zoo gering
Alsof een droomeling
Zich in den slaap verschikte, en heel zijn droom is heer-
[lijkheid.

INHOUD

	Bladz.
OPDRACHT.	1
ZOMERWOLKEN	7
Nachtwind.	9
Mei-morgen	14
Sterren	18
In verhoor.	22
Rei van vrouwen in Jozefs hof	29
Paasch-avond.	36
Pietà.	38
Kerst-kind	42
Aan Elisabeth, op dezen tijd koningin van België	49
Ave terra: praemortui te salutant.	52
Kerstlied	65
Schemerlied	69
Sneeuw-licht	71
Ad virginem matrem	74
Westewind.	77
Nevelen.	80
Vóor den avond.	82
Nacht	84
Late rozen.	86

	Bladz.
Bloed en tranen	88
Overgave	91
Liedje	94
Aan Willem Kloos	96
De ziener	98
Aan Prosper van Langendonck	100
Liedje	102
Nocturne	103
Afneming van het kruis	107
Verloren zoon	109
De wraak	113
Te laat	120
De dood van den adelaar	125
Rozen	128
Het wonder	130

BEGINREGELS

	Bladz.
Ach, waar kan ik eenzaam wezen,	77
Als de neevlen openschijnen.	82
Daar gij ademtrouw gedacht zijn,	69
Daar is rust voor het roode bloed	88
Daar zinkt een loomheid op alle dingen,	80
De dag komt als een lange glanzen schemering.	71
De koelte van den avond streeft mij wakker en gevangen:	125
De nevel sprenkt den tuin met helle droppen	102
De schaduw overdauwt het gras	36
De schaduw strijkt voor 't manelicht.	120
Dezelfde schuwe klage rijst met de' avondwind.	52
Een stille knaap was ik toen ik voor 't eerst.	96
Eenzaam en naakt	9
Ergens fluistert de wind	94
Geen koning en geen koningin.	49
Gij zijt nog nooit verschenen	65
Hart dat aldoor moet volharden	14
Het joelende geruchten	29
Het matte floers van den Octoberdag	107
Hoe licht-noodwendig glijdt.	130
Hun deernis las den langen honger in mijn oogen:	38

	Bladz.
In allicht bezinnen	84
In de vroege morgenscheemring,	113
Met de' eersten opslag van den morgen rijs ik wakker,	109
Mogen wij niet veilig schuilen.	91
Mijne oogen blind: de ziel in mij is zat	98
Niet behoeft gij meer te wachten,	103
O Liefde-in-Schoonheid, die mij hebt verwond, . . .	3
Onzichtbaar toog zijn ster mijn gang:	42
Op haar verbroosde stammen	86
Rooder ranken met elk jaar de rozen	128
Tusschen wake en droom geheven,	74
Waar bleef de lamp der maan, die uit den waasverblonden	18
Wat onverhoedsche sikkkel heeft uw nest gedeerd . .	100
„Ziet mijne blanke leedje handen,	22

